

۲۱۴۳۸۱ ه

تحلیل مبانی کیفر در جرائم مواد مخدر

مسعود حلوائی پور

وکیل پایه یک دادگستری و عضو کانون وکلا

سعید زارع خورمیزی

بازپرس دادسرای شهرستان تفت یزد

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۴.....	پیشینه
۸.....	فصل اول
۹.....	کلیات
۹.....	مبحث اول: پیشینه جرم انگاری جرایم مواد مخدر
۱۳.....	گفتار دوم: سابقه جرم انگاری پس از انقلاب اسلامی
۲۰.....	مبحث دوم: ضرورت و لزوم جرم انگاری جرایم مواد مخدر
۲۱.....	گفتار اول: مضرات بهداشت جسمی و روانی
۲۶.....	گفتار سوم: معضلات سیاسی و اقتصادی اعتیاد و مواد مخدر
۲۷.....	گفتار چهارم: ضرورت انسانی و بین المللی مبارزه با مواد مخدر
۲۸.....	مبحث سوم: جایگاه جرایم مواد مخدر در مجازات های حدی و تعزیری
۳۳.....	گفتار دوم: موضع جرایم مواد مخدر در تعزیرات
۴۳.....	فصل دوم
۴۴.....	فصل دوم: تبیین مبانی کیفرهای تعزیری در جرائم مواد مخدر
۴۴.....	مبحث اول: مبانی کیفرهای تعزیری مواد مخدر در ادله اجتهادی
۷۵.....	گفتار دوم: روایات (سنت)
۸۸.....	گفتار سوم: اجماع
۹۱.....	گفتار چهارم: عقل
۹۳.....	مبحث دوم: جایگاه شرعی جرائم مواد مخدر از دیدگاه فقها
۹۳.....	گفتار اول: مواد مخدر در ابواب متفرقه فقهی
۹۵.....	گفتار دوم: مواد مخدر در فتاوی فقها
۱۰۰.....	حاصل فصل:
۱۰۲.....	فصل سوم
۱۰۳.....	فصل سوم: مبانی و مصادیق کیفر اعدام و حبس ابد در جرایم مواد مخدر
۱۰۳.....	مبحث اول: بررسی مبانی و مصادیق کیفر اعدام
۱۱۱.....	حکم عقل
۱۲۳.....	گفتار دوم: تحلیل و بررسی کیفر های اعدام در جرایم مواد مخدر
۱۵۰.....	مبحث دوم: تبیین مبانی و مصادیق کیفر حبس ابد در جرایم مواد مخدر
۱۵۱.....	گفتار اول: مستندات شرعی حبس ابد

مقدمه

معضل مواد مخدر که در حال حاضر جهان از روبه رو شدن و ابتلای آن در رنج است، باید آن را از بزرگترین مسائل عصر حاضر دانست. امری که رویارویی و مقابله با آن، نیاز به عزمی اساسی و جهانی دارد و مشکلی نیست که بتوان به سادگی به حل آن اقدام نمود. به نظر می رسد که مبدأ این فاجعه جهانی را باید از قرن و عصر بعد از زندگی ماشینی و انقلاب صنعتی کنکاش نمود. عصری که فلاسفه‌ی آن تلاش نموده اند انسان را در مرکز امور جلوه داده و این انسان را با تراکم لذات مشروع و نامشروع اشباع نمایند تا بدین ترتیب بدلی برای نیاز طبیعی به معنویت، ساخته باشند. حاصل آن که این نیاز به ماوراء را هم، که امری فطری بوده و هست، باید به نحوی ارضاء می نمودند. انسانی که بتواند لحظاتی خود را فارغ از امور روزمره و رنج حاصل از آن، رها نماید و رفع این نیاز را هم طراحان بهشت زمینی، آن هم از نوع زمینی به مرحله ظهور رسانند. حتی شاید بتوان ادعا نمود که مواد مخدر از مقتضیات زندگی مدرن است و شاهد مثال آن که، معضل مواد مخدر از این زمان بود که به این وسعت مطرح شد.

به هر حال فارغ از مقدمه پیش گفته، امر مواد مخدر، یک امر واقعی و محسوس است؛ و لذا نیاز به یک تدبیر اساسی، دور اندیشانه و همکاری بین المللی دارد. بحرانی به دست بشر و علیه بشر، که مبارزه و شورش بر علیه آن، به دلیل منافع سرشار اقتصادی حاصل از قاچاق و ترانزیت سازمان یافته آن قدری دشوار، لکن ممکن بنظر می رسد. منصرف از همکاری های بین المللی، هر کشوری به طور مستقل هم به مبارزه با این پدیده شوم می پردازد و سیاست جنایی مختلف و متنوعی را به کار می بندند. کشور ما هم از این مساله مستثنی نبوده و نیست. بلکه به دلیل موقعیت خطیر و حیاتی آن، از نظر قرار گرفتن در محور مواصلاتی مواد مخدر خصوصاً تریاک به غرب، بخش مهمی هم متأسفانه در کشور خودمان پخش می شود؛ لذا بایسته و شایسته است، مجازات این جرائم به گونه ای خردمندانه طراحی شود، تا از طرفی راه برای فعالیت های مجرمانه داخلی مسدود نماید؛ و از دیگر سو با به کارگیری سیاست جنایی موثر و کارآمد، مانع فعالیت باند های سازمان یافته بین المللی در حصول به مقاصد شوم ضد بشریشان شود.